

MODELL TILL GRUNDSTADGA FÖR KYRKLIGA SAMFÄLLIGHETER OCH MODELL TILL REGLEMENTE FÖR FÖRSAMLINGSRÅDEN

Kyrkostyrelsen har vid sitt plenum 20.4.2004 godkänt en modell till grundstadga för kyrkliga samfälligheter och en modell till reglemente för församlingsråden. De tidigare modellerna är från år 1994.

En uppdatering av modellerna har blivit aktuell eftersom kyrkomötet i maj 2003 har godkänt vissa ändringar i kyrkolagstiftningen som gäller förvaltningen av kyrkliga samfälligheter. Lagstiftningsändringarna är avsedda att träda i kraft 1.1.2005. Närmare information om innehållet i lagstiftningsändringarna finns på adressen www.evl.fi/kirkolliskokous.

De kyrkliga samfälligheterna har olika storlek och struktur, och deras verksamhets- och förvaltningskulturer avviker från varandra. När församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna utnyttjar modellerna bör de från sina egna utgångspunkter överväga hur förvaltningen borde revideras och utvecklas med beaktande av den nya lagstiftningen.

Förutom modellen till grundstadga för kyrkliga samfälligheter har kyrkostyrelsen uppgjort anvisningar om behovet av revision av grundstadgorna för sådana kyrkliga samfälligheter som för närvarande är i fullständig eller partiell ekonomisk gemenskap. När grundstadgorna revideras i enlighet med den kommande lagstiftningen har de kyrkliga samfälligheterna möjlighet att även på ett mera allmänt plan noga bedöma hur uppgifterna nu fördelas mellan den kyrkliga samfälligheten och församlingarna och vilken som skulle vara den mest ändamålsenliga fördelningen under en överskådlig framtid.

Vid behov lämnas närmare uppgifter av förvaltningschef Mikko Tähkänen, tfn 09-180 22 23, mikko.tahkanen@evl.fi.

KYRKOSTYRELSEN

Risto Junttila

Mikko Tähkänen

ANVISNINGAR OM BEHOVET AV ATT REVIDERA SÅDANA GRUNDSTADGOR FÖR KYRKLIGA SAMFÄLLIGHETER SOM ÄR GÄLLANDE FÖRE 1.1.2005

BAKGRUND

Förvaltningen av de kyrkliga samfälligheterna genomgår en betydande förändring 1.1.2005. Den största principiella förändringen består i att man slopar de kyrkliga samfälligheternas olika former av ekonomisk gemenskap (fullständig ekonomisk gemenskap och partiell ekonomisk gemenskap). Härefter kommer dessa benämningar inte överhuvudtaget att användas. Det finns bara ett slags kyrkliga samfälligheter som alla omfattas av samma grundläggande bestämmelser.

De kyrkliga samfälligheternas förvaltningsstruktur och valsystem förenhetligas. Alla kyrkliga samfälligheter skall genom församlingsval välja gemensamma kyrkofullmäktige och varje församling skall likaså genom val välja ett församlingsråd. Utgångspunkten är att den befogenhet som i de enskilda församlingarna hör till kyrkofullmäktige i alla kyrkliga samfälligheter utövas av samfällighetens gemensamma kyrkofullmäktige. Detta innebär en förändring för de församlingar som varit i partiell ekonomisk gemenskap, medan situationen i princip är oförändrad för den majoritet av församlingarna som är i fullständig ekonomisk gemenskap. Däremot är befogenhetsbestämmelserna vagare än tidigare på så sätt att de kyrkliga samfälligheterna nu har större möjligheter att organisera de inbördes befogenhetsförhållandena mellan den kyrkliga samfälligheten och församlingarna än vad som förr var fallet, även om vissa av personalförvaltningens ärenden överförs till samfällighetens exklusiva befogenhet. I grundstadgan kan man ge församlingarna vidare befogenheter att inrätta och indra sina tjänster samt att bestämma över sin fasta egendom än vad som hittills varit fallet, då det kunde gälla endast donationsegendom.

I alla församlingar som hör till kyrkliga samfälligheter är församlingsrådet det enda egentliga beslutande organet. Det motsvarar i huvudsak den enskilda församlingens kyrkoråd, men församlingsrådet har även uppgifter av fullmäktige karaktär. Det ankommer på församlingsrådet att sköta alla församlingens uppgifter som det inte enligt lag eller grundstadga ankommer på samfälligheten att besluta om.

Enligt övergångsbestämmelserna i fråga om ändringarna av kyrkolagen fortsätter de församlingsråd och gemensamma kyrkofullmäktige som valdes i församlingsvalen i november 2002 som församlingsråd och gemensamma kyrkofullmäktige till valperiodens slut. I de församlingar som är i partiell ekonomisk gemenskap fortsätter på motsvarande sätt kyrkofullmäktige som församlingsråd i enlighet med kyrkolagen till valperiodens slut. Även de av kyrkofullmäktige valda gemensamma kyrkofullmäktige i de församlingar som är i partiell ekonomisk gemenskap fortsätter som gemensamma kyrkofullmäktige i enlighet med kyrkolagen till utgången av sin mandatperiod.

I dessa anvisningar behandlas enbart de saker som bör beaktas då gällande grundstadgor revideras för att motsvara de författningsändringar som träder i kraft 1.1.2005.

DEN KYRKLIGA SAMFÄLLIGHETENS OBLIGATORISKA LAGSTADGADE UPPGIFTER

I grundstadgorna omnämns formen för den ekonomiska gemenskapen, d.v.s. huruvida det är fråga om en fullständig eller partiell ekonomisk gemenskap. Behovet av att revidera grundstadgorna framkommer om inte av annat så åtminstone av den anledningen att omnämmandet av en fullständig eller partiell ekonomisk gemenskap måste strykas ur grundstadgan.

I den nya lagstiftningen har man helt frångått att använda begreppet ekonomisk gemenskap. I stället talar man endast om när församlingarna skall bilda en kyrklig samfällighet och att församlingarna utgör en kyrklig samfällighet.

Enligt 10 kap. 2 § 2 mom. i kyrkoordningen skall det i grundstadgan anges vilka förvaltnings- och ekonomiärenden som samfälligheten skall sköta.

Från och med 1.1.2005 sköter den kyrkliga samfälligheten direkt med stöd av lag de obligatoriska lagstadgade uppgifter som anges i 11 kap. 2 § 1–2 mom. i kyrkolagen, även om det i gällande grundstadga finns bestämmelser som avviker från nämnda lagrum. Dessa stämmelser i mom. 1–2 undantränger bestämmelserna i grundstadgan. Det är dock bäst att för tydlighetens skull revidera grundstadgan så att den inte innehåller bestämmelser som strider mot kyrkolagen.

I enlighet med 11 kap. 2 § 1 mom. i kyrkolagen skall den kyrkliga samfälligheten som obligatoriska lagstadgade uppgifter sköta ärenden som gäller de till samfälligheten anslutna församlingarnas kyrkliga beskattning, fördelningen av kyrkoskatten och övriga gemensamma inkomster mellan församlingarna samt avgifterna till kyrkans centralfond och budgeten, finansförvaltningen, bokföringen, bokslutet och revisionen. I enlighet med 11 kap. 2 § 2 mom. i kyrkolagen skall den kyrkliga samfälligheten dessutom som obligatoriska lagstadgade uppgifter sköta församlingarnas personalärenden som gäller

- 1) betalningen av löner och arbetsgivarprestationer, anmälningar som ankommer på arbetsgivaren och skötseln av lönebokföringen,
- 2) matrikelföringen, om inte något annat bestäms i denna lag,
- 3) ingående av tjänste- och arbetskollektivavtal och tolkningen av dem samt lokala lönejusteringar eller framställningar om lönejusteringar hos kyrkans avtalsdelegation, samt
- 4) förtroendemannaverksamheten, arbetarskyddet, företagshälsovården samt samarbetet mellan arbetsgivaren och arbetstagarna.

Beträffande den kyrkliga samfällighetens obligatoriska lagstadgade uppgifter räcker det att man i grundstadgan hänvisar till respektive lagrum i kyrkolagen. Då kan man exempelvis använda sig av följande formulering: ”Den kyrkliga samfälligheten sköter sådana uppgifter som samfälligheter har enligt 11 kap. 2 § 1–2 mom. i kyrkolagen.”

EGENDOMEN

Ändringen i lagstiftningen medför inte automatiskt några förändringar i egendomens ägandeförhållanden eller besittningsförhållanden. Samfälligheten äger eller besitter även i fortsättningen samma egendom som den tidigare hade, och på motsvarande sätt så äger eller besitter församlingen också i fortsättningen den egendom som den tidigare hade.

Med stöd av 11 kap. 3§ i den kyrkolag som ännu gäller till och med 31.12.2004 har det varit möjligt att i grundstadgorna för de kyrkliga samfälligheter som är i fullständig ekonomisk gemenskap föreskriva att egendom som har tillfallit en församling genom gåva eller testamente eller som församlingen anskaffat med gåvomedel har kvarstått i församlingens ägo. I annat fall har all egendom i sinom tid övergått i den kyrkliga samfällighetens ägo. På motsvarande sätt har församlingarna i de kyrkliga samfälligheter som för närvarande är i partiell ekonomisk gemenskap bevarat egendomen i egen ägo om inte annat föreskrivs i grundstadgan. Över egendom som har överförts till en kyrklig samfällighet som är i partiell ekonomisk gemenskap har man varit tvungen att uppgöra en förteckning som fogas till grundstadgan.

Även om den kyrkliga samfälligheten och församlingarna också fortsättningsvis äger den egendom som de även tidigare har haft i sin ägo, är det dock för klarhetens skull motiverat att i synnerhet för de kyrkliga samfälligheter som är i partiell ekonomisk gemenskap till grundstadgan foga bestämmelser om att församlingarna kan äga egendom och att uppgöra förteckningar över denna egendom som är i församlingarnas ägo. När egendomen kvarstår i samma ägares ägo som tidigare, förorsakar detta inga registreringsåtgärder (t.ex. för fast egendom i lagfarts- och inteckningsregistret).

Om man i samband med revisionen av grundstadgan har för avsikt att med stöd av en ändring av grundstadgan och den förteckning över egendom som skall fogas till grundstadgan göra överföringar av egendom, d.v.s. överföra egendom mellan den kyrkliga samfälligheten och församlingarna, skall en sådan ändring av grundstadgan enligt 11 kap. 5 § 1 mom. i den nya kyrkolagen underställas kyrkostyrelsen för avgörande. Underställning är dock inte nödvändig om beslutet har fattats enhälligt.

GRUNDERNA FÖR INKOMSTFÖRDELNINGEN MELLAN FÖRSAMLINGARNA

Antingen har man i de ikraftvarande grundstadgorna kunnat inta bestämmelser om grunderna för hur skatteinkomsterna skall fördelas mellan församlingarna eller så har man kunnat bestämma detta med ett separat beslut av gemensamma kyrkofullmäktige. De fördelningsgrunder som baserar sig på grundstadgan eller ett separat beslut av gemensamma kyrkofullmäktige är också i fortsättningen bindande för den kyrkliga samfälligheten och församlingarna.

Om det i den gällande grundstadgan har intagits bestämmelser om skatteinkomsternas fördelningsgrunder är det skäl att vid en eventuell ändring av skatteinkomsternas fördelningsgrunder minnas följande. En sådan ändring av grundstadgan som gäller en ändring av skatteinkomsternas fördelningsgrunder skall underställas kyrkostyrelsen för avgörande. Skyldigheten att underställa beslutet kan bli aktuell endast i det fall att en fördelningsgrund som redan tidigare funnits med i grundstadgan ändras eller när

man till grundstadgan fogar fördelningsgrunderna för skatteinkomsterna och saken inte tidigare alls har nämnts i grundstadgan. Om ändringen av grundstadgan har godkänts enhälligt behövs ingen underställning.

Inte heller i fortsättningen är det nödvändigt att i grundstadgan föreskriva om grunderna för hur skatteinkomsterna skall fördelas mellan församlingarna. Det är fortsättningsvis möjligt att fördelningen av skatteinkomsterna mellan församlingarna bestäms genom att gemensamma kyrkofullmäktige fattar ett särskilt beslut i frågan. Gemensamma kyrkofullmäktige utövar budgetmakten i den kyrkliga samfälligheten genom att besluta om fördelningen av gemensamma inkomster mellan församlingarna och godkänna budgeten.

INRÄTTANDE OCH INDRAGNING AV FÖRSAMLINGARNAS TJÄNSTER

Med stöd av 11 kap. 2 § 4 mom. i kyrkolagen beslutar samfälligheten om inrättande och indragning av församlingarnas tjänster, om dessa ärenden inte i grundstadgan överförs på församlingarna.

Om det i grundstadgan inte införs några bestämmelser om inrättande och indragning av tjänster, överförs befogenheten i dessa frågor till samfälligheten också för de kyrkliga samfälligheter som tidigare har varit i partiell ekonomisk gemenskap.

DEN KYRKLIGA SAMFÄLLIGHETENS ÖVRIGA UPPGIFTER I ANSLUTNING TILL FÖRVALTNING, EKONOMI OCH VERKSAMHET

Eventuella omnämmanden i grundstadgan av de ärenden som i enlighet med 11 kap. 2 § 5 mom. i kyrkolagen har ålagts samfälligheten att sköta kan bibehållas som tidigare, om det inte finns andra orsaker till att man inom den kyrkliga samfälligheten i detta sammanhang har behov av att revidera dessa uppgifter.

NÄR SKALL EN ÄNDRING AV GRUNDSTADGAN UNDERSTÄLLAS KYRKOSTYRELSEN FÖR AVGÖRANDE?

Utgångspunkten är att en ändring av grundstadgan inte behöver underställas kyrkostyrelsen för avgörande.

Om ändringen av grundstadgan gäller

- en ändring av de grunder för fördelningen av skatteintäkterna mellan församlingarna vilka bestämts i grundstadgan,
- en överföring av egendom mellan den kyrkliga samfälligheten och församlingarna, eller
- en överföring av beslutanderätten i fråga om inrättande och indragning av tjänster mellan den kyrkliga samfälligheten och församlingarna,

skall ändringen av grundstadgan underställas kyrkostyrelsen för avgörande. Inte heller i dessa fall behöver beslutet underställas om det har fattats enhälligt.

MODELLGRUNDSTADGA FÖR KYRKLIGA SAMFÄLLIGHETER

Kyrkostyrelsen har utarbetat en modellgrundstadga för kyrkliga samfälligheter. De kyrkliga samfälligheterna skiljer sig från varandra i fråga om storlek och uppbyggnad och deras verksamhets- och förvaltningskulturer avviker från varandra. Därför kan modellen mera ses som riktgivande och man har valt att som exempel inkludera sådana funktioner som vanligtvis sköts gemensamt. Församlingarna borde fritt och utgående från sina egna utgångspunkter avväga hur förvaltningen behöver revideras och utvecklas med beaktande av den nya lagstiftningen.

I denna modell till grundstadga har man beaktat de ändringar i kyrkolagen som träder i kraft 1.1.2005 och som gäller förvaltningen av kyrkliga samfälligheter.

I motsats till tidigare lagstiftning delas de kyrkliga samfälligheterna inte längre in i samfälligheter i fullständig eller partiell ekonomisk gemenskap. I kyrkolagen talar man inte heller längre om den ekonomiska formen för samfälligheten som ett begrepp. Församlingarna bildar bara en samfällighet, i vars grundstadga man kan bestämma – inom de gränser som kyrkolagen tillåter – hur befogenheterna och uppgifterna fördelas mellan samfälligheten och församlingarna.

MOTIVERING

Den kyrkliga samfällighetens grundstadga

Enligt 11 kap. 1 § i kyrkolagen skall de församlingar som är belägna inom samma kommun bilda en kyrklig samfällighet. Här har församlingarna inget utrymme för prövning.

Enligt samma lagrum kan dock även församlingar som är belägna inom två eller flera kommuner bilda en kyrklig samfällighet på basis av ett frivilligt avtal.

Enligt 11 kap. 4 § i kyrkolagen skall för den kyrkliga samfälligheten godkännas en grundstadga, där man anger vilka uppgifter som skall skötas av samfälligheten och som innehåller övriga bestämmelser som är nödvändiga för att visa samfällighetens och dess församlingars befogenheter.

1 § Den kyrkliga samfällighetens församlingar, namn och hemort

I grundstadgan skall i enlighet med 10 kap. 2 § i kyrkoordningen nämnas den kyrkliga samfällighetens namn, hemort och de församlingar som hör till samfälligheten.

Namnet skall innehålla orden ”kyrklig samfällighet”. Detta visar genast vad för slags juridisk person det är fråga om.

Den juridiska personens hemort har en viktig innebörd. I praktiken är denna i de flesta fall självklar, då det i regel är församlingar som är belägna inom samma kommun som bildar en kyrklig samfällighet. Då är den kyrkliga samfällighetens hemort alltid kommunen i fråga. Om det dock är församlingar belägna inom flera kommuner som

bildar en kyrklig samfällighet, måste det fattas ett separat beslut om vilken av dessa kommuner som blir hemort.

2 § Den kyrkliga samfällighetens uppgifter

Enligt 10 kap. 2 § 2 mom. i kyrkoordningen skall i grundstadgan anges

- 1) de ärenden som anknyter till förvaltningen och ekonomin och som samfälligheten skall sköta
- 2) de uppgifter och arbetsformer som hör till församlingsverksamheten och som enligt 11 kap. 2 § 5 mom. kyrkolagen skall skötas av samfälligheten; samt
- 3) de övriga ärenden som är nödvändiga för skötseln av ärenden mellan den kyrkliga samfälligheten och de församlingar som hör till samfälligheten.

Den kyrkliga samfälligheten har flera lagstadgade uppgifter. Den kyrkliga samfällighetens obligatoriska lagstadgade uppgifter regleras i 11 kap. 2 § 1–2 mom. i kyrkolagen.

Enligt 11 kap. 2 § 1 mom. i kyrkolagen skall den kyrkliga samfälligheten som obligatoriska lagstadgade uppgifter sköta ärenden som gäller de till samfälligheten anslutna församlingarnas kyrkliga beskattning, fördelningen av kyrkoskatten och övriga gemensamma inkomster mellan församlingarna samt avgifterna till kyrkans centralfond och budgeten, finansförvaltningen, bokföringen, bokslutet och revisionen.

I enlighet med 11 kap. 2 § 2 mom. i kyrkolagen skall den kyrkliga samfälligheten som obligatoriska lagstadgade uppgifter dessutom sköta församlingarnas personalärenden som gäller

- 1) betalningen av löner och arbetsgivarprestationer, anmälningar som ankommer på arbetsgivaren och skötseln av lönebokföringen,
- 2) matrikelföringen, om inte något annat bestäms i denna lag,
- 3) ingående av tjänste- och arbetskollektivavtal och tolkningen av dem samt lokala lönejusteringar eller framställningar om lönejusteringar hos kyrkans avtalsdelegation, samt
- 4) förtroendemannaverksamheten, arbetarskyddet, företagshälsovården samt samarbetet mellan arbetsgivaren och arbetstagarna.

Beträffande den kyrkliga samfällighetens obligatoriska lagstadgade uppgifter räcker det att man i grundstadgan hänvisar till respektive lagrum i kyrkolagen.

Om de lagstadgade uppgifter som hör till den kyrkliga samfälligheten men som också kan överföras till församlingarna föreskrivs i 11 kap. 2 § 4 mom. i kyrkolagen. Enligt detta 4 mom. bestämmer den kyrkliga samfälligheten även om inrättande och indragning av församlingarnas tjänster samt om församlingarnas fasta egendom och överlåtelsen av den, om man inte i grundstadgan överfört dessa ärenden till församlingarna. Om dessa uppgifter hör till den kyrkliga samfälligheten räcker det med att det i grundstadgan finns en hänvisning till respektive lagrum i kyrkolagen, d.v.s. 11 kap. 2 § 4 mom. i kyrkolagen.

I den modell till grundstadga som finns nedan ges exempel på hur saken kan uttryckas när den kyrkliga samfälligheten sköter alla de uppgifter som den har enligt 11 kap 2 § 1–2 och 4 mom. i kyrkolagen.

Enligt 11 kap. 2 § 5 mom. i kyrkolagen kan man i grundstadgan ge den kyrkliga samfälligheten rätt att besluta också i andra frågor som gäller förvaltning och ekonomi samt i stadgan nämnda uppgifter och arbetsformer som hänför sig till församlingsverksamheten. Dessa uppgifter skall anges separat i grundstadgan. I modellen till grundstadga har man för exemplets skull angett sådana uppgifter som samfälligheten vanligtvis sköter.

De uppgifter som i kyrkolagen anges som den kyrkliga samfällighetens lagstadgade ärenden är i lagen definierade på det sätt som ovan redogörs för, d.v.s. i så allmänna ordalag att det därför inte är nödvändigt att i grundstadgan räkna upp enskilda ärenden eller uppgiftsområden. Med avseende på dessa är den kyrkliga samfällighetens befogenhet exklusiv.

Det säger sig självt att den kyrkliga samfälligheten sköter ärenden i anslutning till sin egen förvaltning utan att dessa särskilt omnämns i grundstadgan.

Däremot är det nödvändigt att definiera den kyrkliga samfällighetens uppgifter när det gäller andra än ovan nämnda lagstadgade ärenden, eftersom detta bestämmer gränserna för den kyrkliga samfällighetens verksamhetsområde. Alla andra uppgifter skall skötas av församlingarna själva. Saken kan uttryckas så, att den kyrkliga samfällighetens befogenhet är specifik och i grundstadgan definierad, medan församlingarnas befogenhet är generell och täcker allt annat.

3 § Överföring av egendom och förpliktelser

Vid bildandet av en kyrklig samfällighet övergår församlingarnas tillgångar och förpliktelser till den kyrkliga samfälligheten, om det inte finns bestämmelser i grundstadgan om att den egendom som där nämns kvarstår i församlingens ägo eller besittning eller att församlingen ansvarar för de förpliktelser som där nämns. En förteckning över den egendom som överförs fungerar som åtkomsthandling för egendomen och skall fogas till grundstadgan.

[4 § Grunderna för inkomstfördelningen mellan församlingarna

Man kan antingen i grundstadgan införa bestämmelser om grunderna för hur skatteintäkterna skall fördelas mellan församlingarna eller så kan man bestämma detta genom ett separat beslut av gemensamma kyrkofullmäktige.

Om man i grundstadgan har intagit bestämmelser om skatteintäkternas fördelningsgrunder, är det skäl att vid en eventuell ändring minnas följande: En sådan ändring av grundstadgan som gäller en ändring av skatteintäkternas fördelningsgrunder skall underställas kyrkostyrelsen för avgörande. Skyldigheten att underställa beslutet kan bli aktuell endast i det fall att en fördelningsgrund som redan tidigare funnits med i grundstadgan ändras eller när man till grundstadgan fogar fördelningsgrunderna för skatteintäkterna och saken inte tidigare alls har nämnts i

grundstadgan. Om ändringen av grundstadgan har godkänts enhälligt behövs ingen underställning.

Inte heller i fortsättningen blir det nödvändigt att i grundstadgan bestämma om grunderna för hur skatteintäkterna skall fördelas mellan församlingarna. Det är fortsättningsvis möjligt att fördelningen av skatteintäkterna mellan församlingarna bestäms genom att gemensamma kyrkofullmäktige fattar ett särskilt beslut i frågan. Gemensamma kyrkofullmäktige utövar budgetmakten i den kyrkliga samfälligheten genom att besluta om fördelningen av gemensamma inkomster mellan församlingarna och godkänna budgeten.]

[5 § Inrättande och indragning av församlingarnas tjänster

Den kyrkliga samfälligheten beslutar om inrättande och indragning av sina egna tjänster.

Med stöd av 11 kap. 2 § 4 mom. i kyrkolagen beslutar samfälligheten också om inrättande och indragning av församlingarnas tjänster i det fall att man inte i grundstadgan har gett församlingarna rätt att sköta dessa ärenden. Om den kyrkliga samfälligheten beslutar om inrättandet och indragningen av alla tjänster behövs inte denna 5 § i grundstadgan. I så fall räcker den hänvisning till 11 kap. 2 § 4 mom. i kyrkolagen som finns i 2 § i grundstadgan.]

Grundstadgans ikraftträdelse och underställning till kyrkostyrelsen för avgörande

Kyrkofullmäktige i de församlingar som bildar den kyrkliga samfälligheten beslutar bilda den kyrkliga samfälligheten genom att godkänna grundstadgan och förteckningen över den egendom som överförs till den kyrkliga samfälligheten. Besluten skall underställas kyrkostyrelsen för avgörande.

MODELLGRUNDSTADGA

Grundstadga för den kyrkliga samfälligheten

1 § Den kyrkliga samfällighetens församlingar, namn och hemort

Församlingarna A, B och C i kommun/kommuner bildar en sådan kyrklig samfällighet som avses i 11 kap.1 § i kyrkolagen.

Den kyrkliga samfällighetens namn är kyrkliga samfällighet och dess hemort är kommun.

2 § Den kyrkliga samfällighetens uppgifter

Den kyrkliga samfälligheten sköter ärenden som den har enligt 11 kap. 2 § 1 – 2 och 4 mom. i kyrkolagen.

Dessutom sköter den kyrkliga samfälligheten med stöd av 11 kap. 2 § 5 mom. i kyrkolagen följande ärenden:

1. fastighetsväsendet
2. byggnadsväsendet
3. begravningsväsendet
4. av övriga ärenden i anslutning till förvaltning och ekonomi
 - a) anskaffning och underhåll av lös egendom
 - b)
 - c)
 - d)
5. av uppgifter och arbetsformer som hänför sig till församlingsverksamheten
 - a) sjukhussjälavården
 - b) familjerådgivningen
 - c) den allmänna planeringen av diakoniarbetet och specialdiakoniarbetet
 - d) samhällsarbetet
 - e) den allmänna planeringen av verksamheten i anslutning till fostran
 - f) specialungdomsarbetet
 - g)
 - h)

3 § Överföring av egendom och förpliktelser

Församlingarnas tillgångar och förpliktelser övergår till den kyrkliga samfälligheten samma dag som denna grundstadga träder i kraft.

Bifogade förteckning över den egendom som övergår i den kyrkliga samfällighetens ägo fungerar i enlighet med 11 kap. 3 § i kyrkolagen som åtkomsthandling över den egendom som överförs.

[Egendom omnämnd i bilaga Y kvarstår dock i församling A:s ägo. Församling A ansvarar för de förpliktelser som förorsakas av i bilagan nämnd egendom.]

[4 § Grunderna för inkomstfördelningen mellan församlingarna

Skatteintäkterna fördelas mellan församlingarna enligt följande:]

[5 § Inrättande och indragning av församlingarnas tjänster

Med stöd av 11 kap 2 § 4 mom. i kyrkolagen beslutar de kyrkliga samfälligheterna om inrättande och indragning av tjänster, dock så att i fråga om inrättande och indragning av tjänster som hör till församlingarna A och B beslutar församlingarna i fråga.]

Denna grundstadga träder i kraft __.__.200__

Fastställd av kyrkostyrelsen __.__.200__

REGLEMENTE FÖR FÖRSAMLINGSRÅDET I FÖRSAMLING

Godkänt av församlingsrådet den..... 200..

Fastställt av domkapitlet istift den..... 200..

1 kap.

Församlingens sammanträde och behandling av ärenden

1 §

Församlingens rådet sammankallas av ordföranden eller i det fall att denna är förhindrad av vice ordföranden, som bestämmer tid och plats för sammanträdet. Församlingens rådet kan också på förhand fastställa en tidsplan för sina sammanträden .

Församlingens rådet skall dessutom sammankallas då minst en fjärdedel av medlemmarna skriftligen begär det för att behandla ett angivet ärende.

2 §

Möteskallelsen tillställs medlemmarna senast [fem] dagar före sammanträdet. Till kallelsen skall fogas en förteckning över de ärenden som skall behandlas.

Om ett ärende är brådskande kan församlingens rådet fatta beslut om att det tas upp till behandling även om det inte finns omnämnt i möteskallelsen.

3 §

Om behandlingen av ärenden och val föreskrivs närmare i kyrkolagen, kyrkoordningen och valordningen för kyrkan samt förvaltningslagen.

För att säkerställa att mötet förlöper smidigt har ordföranden rätt att i enskilda ärenden begränsa längden på medlemmarnas inlägg så att ett inlägg får räcka högst [] minuter.

4 §

Till församlingens rådet möte kan kallas sakkunniga för att höras.

5 §

Församlingens rådet beslut fattas på föredragning.

Ärenden som gäller församlingens verksamhet och andliga liv föredras av kyrkoherden, såvida denne inte har förordnat att ett ärende skall föredras av någon annan

tjänsteinnehavare eller om föredragningskyldigheten inte grundar sig på en tjänsteinnehavares instruktion eller annat beslut som församlingsrådet fattat. Om föredragningen av övriga ärenden bestäms i tjänsteinnehavarens instruktion eller så fattar församlingsrådet ett separat beslut om detta. Om föredragningen av ärendet inte enligt instruktion eller annat beslut hör till någon annan sköts uppgiften av kyrkoherden.

Föredraganden skall utarbeta en skriftlig redogörelse i ärendet, som tillsammans med motiverade förslag till åtgärder skall tillställas församlingsrådets medlemmar i god tid före sammanträdet. Om ärendets brådskande natur så kräver kan en föredragningspromemoria med beslutsförslag delas ut på mötet. Mindre viktiga ärenden kan dock föredras muntligt.

6 §

Sammanträdesprotokollet förs av en sekreterare som församlingsrådet har valt för denna uppgift. Sekreteraren kan vara en tjänsteinnehavare i församlingen eller den kyrkliga samfälligheten.

I protokollet noteras omröstningar som förrättats och beslut som fattats samt de övriga omständigheter i samband med behandlingen som ordföranden bestämmer.

Protokollet justeras av två av sammanträdet valda protokolljusterare eller, om sammanträdet så beslutar, av församlingsrådet vid sitt sammanträde. Om protokolljusterarna och ordföranden inte är eniga om protokollets innehåll justerar församlingsrådet protokollet vid sitt nästa sammanträde.

2 kap.

Församlingsrådets uppgifter

7 §

Församlingsrådet sköter de uppgifter som det ålagts i kyrkolagen, andra lagar, kyrkoordningen och valordningen för kyrkan samt de verkställighets- och förvaltningsuppgifter som inte har bestämts eller föreskrivits vara någon annan myndighets uppgift eller som på grund av sakens natur ankommer på församlingsrådet.

Församlingsrådet beslutar dessutom i ärenden som har anförtrotts det i den kyrkliga samfällighetens grundstadga eller i sådana ärenden i vilka gemensamma kyrkofullmäktige genom särskilt beslut överfört sin beslutanderätt till församlingsrådet.

[8 §

Församlingsrådet har ensektion, som består av ordförande, vice ordförande och övriga medlemmar.

Sektionens uppgift är att

- 1)
- 2)
- 3)]

3 kap.

Tjänsteinnehavarnas beslutanderätt

9 §

Kyrkoherden

1) fattar beslut som gäller församlingens [tjänsteinnehavare och arbetstagare som utför sådant arbete som avses i 6 kap. 34 § 4 mom. i kyrkoordningen] / [personal] i följande ärenden:

- a) att för högst sex månader anställa en vikarie när tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren har haft på lag eller tjänstekollektivavtal grundad rätt till tjänstledighet eller arbetsledighet
- b) att inom ramen för beviljade anslag anställa en tillfällig/visstidsanställd tjänsteinnehavare eller en visstidsanställd arbetstagare för en period om högst sex månader
- c) att fastställa beslut om valet av en tjänsteinnehavare eller arbetstagare, då beslutet på grund av att läkarintyg eller utdrag ur straffregistret saknats har varit villkorligt, om det läkarintyg som företetts är utan förbehåll eller det i utdraget ur straffregistret inte finns några sådana anteckningar som avses i 6 § 2 mom. i straffregisterlagen
- d) att bevilja tjänsteinnehavare eller arbetstagare obetald tjänstledighet eller arbetsledighet för högst en månad, om församlingen har prövningsrätt i saken och ledigheten inte åsamkar församlingen tilläggskostnader
- e) att bevilja tjänsteinnehavare eller arbetstagare semester när det är fråga om sådana semesterdagar som inte är tidsbestämda i semesterordningen fastställd av församlingsrådet eller annan myndighet
- f) att besluta hur en tjänsteinnehavares eller en arbetstagares lediga dagar skall förläggas, om ärendet inte hör till någon annan myndighet, och fatta även andra sådana beslut i anslutning till dennas arbete som avses i [24 § 2 mom. samt 26 och 27 §] i tjänstestadgan
- g)

2) beslutar om en anskaffning om dess värde uppgår till högst €, om inte ärendet hör till någon annan tjänsteinnehavare

3)

4)

10 §

Om en under tjänstestadgan lydande tjänsteinnehavares beslutanderätt föreskrivs i av församlingsrådet godkänd instruktion för tjänsteinnehavaren.

[11 §

Församlingens vice ordförande avgör ärenden som gäller

1)

2)

3)]

12 §

Över ärenden avgjorda i enlighet med [9–11] § skall föras en beslutsförteckning.

13 §

Församlingsrådet eller dess ordförande kan överföra ett ärende som avgjorts av en direktion, en förtroendevald eller en tjänsteinnehavare till församlingsrådet för behandling. Församlingsrådet kan då upphäva eller ändra beslutet eller återremittera det för ny behandling.

Kyrkoherden skall se till att ett utdrag ur eller något annat meddelande om ett beslut av en direktion och de i [9–12] § avsedda tjänsteinnehavarna [och en förtroendevald] inom [] dagar från avgörandet tillställs församlingsrådets ordförande och vice ordförande för kännedom. Församlingsrådet beslutar separat hur dessa beslut delges rådet.

Om församlingsrådet eller dess ordförande vill överföra avgörandet till rådet för behandling, skall ett yrkande om detta meddelas den som har avgjort ärendet inom [] dagar räknat från det att utdraget ur beslutsförteckningen eller något annat meddelande om ärendet har delgetts församlingsrådets ordförande eller vice ordförande.

Församlingsrådet kan på förhand meddela att det inte kommer att utnyttja sin överföringsrätt.

Ikraftträdelse

Detta reglemente träder i kraft den första i den månad som följer på domkapitlets beslut om fastställelse.

Med detta reglemente upphävs det reglemente som godkänts av församlingsrådet den och fastställts den

MOTIVERING

Allmänt om förvaltningen av kyrkliga samfälligheter

Förvaltningen av de kyrkliga samfälligheterna genomgår en betydande förändring 1.1.2005. Den största principiella förändringen består i att man avskaffar de kyrkliga samfälligheternas olika former av ekonomisk gemenskap (fullständig ekonomisk gemenskap och partiell ekonomisk gemenskap). Härefter kommer dessa benämningar inte överhuvudtaget att användas. Det finns bara ett slags kyrkliga samfälligheter, som alla omfattas av samma grundläggande bestämmelser.

De kyrkliga samfälligheternas förvaltningsstruktur och valsystem förenhetligas. Alla kyrkliga samfälligheter skall genom församlingsval välja gemensamma kyrkofullmäktige och varje församling skall likaså genom val välja ett församlingsråd. Utgångspunkten är att den befogenhet som i de enskilda församlingarna hör till kyrkofullmäktige i alla kyrkliga samfälligheter utövas av samfällighetens gemensamma kyrkofullmäktige. Detta innebär en förändring för de församlingar som varit i partiell ekonomisk gemenskap, medan situationen i princip är oförändrad för den majoritet av församlingarna som är i fullständig ekonomisk gemenskap. Däremot är befogenhetsbestämmelserna vagare än tidigare på så sätt att de kyrkliga

samfälligheterna nu har en större möjligheter att organisera de inbördes befogenhetsförhållandena mellan den kyrkliga samfälligheten och församlingarna än vad som förr var fallet, även om vissa av personalförvaltningens ärenden överförs till att höra till samfällighetens exklusiva befogenhet. I grundstadgan kan man ge församlingarna vidare befogenheter att inrätta och indra sina tjänster samt att bestämma över sin fasta egendom än vad som hittills varit fallet, då det kunde gälla endast donationsegendom.

I alla församlingar som hör till kyrkliga samfälligheter är församlingsrådet det enda egentliga beslutande organet. Det motsvarar i huvudsak den enskilda församlingens kyrkoråd, men församlingsrådet har även uppgifter av fullmäktigekaraktär. Det ankommer på församlingsrådet att sköta alla församlingens uppgifter som det inte enligt lag eller grundstadga ankommer på samfälligheten att besluta om. Församlingsrådets verksamhetsfält är således omfattande. Det är inte nödvändigt eller ens möjligt att i detalj beskriva det i reglementet, utan de enskilda uppgifterna framgår av kyrkolagen, kyrkoordningen och valordningen för kyrkan samt de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av dem. För församlingsrådets del gäller att man i dem hänvisar till bestämmelser som tekniskt sett huvudsakligen berör kyrkorådet och vilka således alltid skall beaktas.

Nytt modellreglemente för församlingsrådet

Det nya modellreglementet innehåller grundläggande bestämmelser om mötesförfarandet och föredragningen i församlingsrådet. Förutom reglementet måste man även beakta kyrkolagens, kyrkoordningens och förvaltningslagens stora antal procedurbestämmelser.

Rådets uppgifter beskrivs inte i detalj, eftersom bestämmelser på kyrkolagens eller kyrkoordningens nivå inte upprepas i en bestämmelse på lägre nivå. I reglementet hänvisar man till den i lagen återinförda möjligheten att grunda en sektion även inom församlingsrådet. För delegeringen av rådets beslutanderätt till tjänsteinnehavare och förtroendevalda finns egna paragrafer eller förbehåll.

1 §. I paragrafen föreskrivs hur församlingsrådet skall sammankallas. Huvudregeln är att kyrkoherden är ordförande för församlingsrådet, men det är möjligt att besluta om ordförandeskapet så att vice ordföranden fungerar som ordförande om en majoritet av rådet, kyrkoherden och vice ordföranden är eniga om detta.

2 §. I paragrafen omnämns hur många dagar i förväg en möteskallelse måste sändas ut. I modellen är denna tid precis som tidigare fem dagar, men det går också att besluta på annat sätt. De egna erfarenheterna av tidsfrister som har tillämpats avgör. Ett brådskande ärende kan i vilket fall som helst tas upp till behandling även om det inte finns omnämnt i kallelsen. Om detta måste dock fattas ett särskilt beslut och ärendet protokollförs under paragrafen i fråga.

3 §. Bakom denna paragraf ligger många av kyrkolagens och kyrkoordningens bestämmelser samt den nya förvaltningslagen. Också anskaffningslagen kan komma att tillämpas. Bestämmelser om val finns även i valordningen för kyrkan. Allmänna bestämmelser finns i kapitel 7 och 25 i KL samt kapitel 7 i KO. Egna bestämmelser som gäller församlingsrådet finns i 11 kap. i KL och 10 kap. i KO. Huvudregeln är att de bestämmelser i kap. 10 i KL och kap. 9 i KO som gäller kyrkorådet gäller församlingsrådet i enlighet med KL 11:9–11. Notera att när församlingsrådet i enlighet med KL 9:11 behandlar ett ärende som anförtrotts åt det och som annars hör till gemensamma kyrkofullmäktiges beslutanderätt, gäller vad som på motsvarande sätt föreskrivs eller bestäms om kyrkofullmäktige och behandlingen av ärenden i kyrkofullmäktige. I detta sammanhang kan man bli tvungen att behandla ärendet som ett ärende

som skall avgöras med kvalificerad majoritet (inrättande av en tjänst) samt också att underställa ett beslut (fastighetsöverlåtelse).

Om man vill ge ordföranden rätt att begränsa en medlems yttranderätt, måste en bestämmelse om maximilängden för ett inlägg införas i reglementet.

4 §. Till ett sammanträde kan man förutom tjänsteinnehavare i församlingen och den kyrkliga samfälligheten även kalla utomstående sakkunniga. Detta förfarande är möjligt också utan en särskild bestämmelse.

5 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om föredragning och föredragande.

Enligt paragrafens 1 moment fattar församlingsrådet enligt 7 kap. 1 § 2 mom. i kyrkoordningen sina beslut på föredragning. Utan att föredraganden har gjort ett förslag kan ärendet inte tas upp till avgörande. Detta gör beredningen av ärendena smidigare, men hindrar inte att man vid mötet fattar beslut i sådana rutinmässiga ärenden eller ärenden av mindre betydelse som kommit upp, om bara föredraganden i fråga föredrar dem i sitt namn. Om ärendet är mer omfattande förutsätts en separat skriftlig beredning och att ärendet föredras vid ett senare möte.

I paragrafens 2 moment finns bestämmelser om föredraganden. Enligt dem är det i första hand kyrkoherden som föredrar ärenden som gäller verksamheten och det andliga livet. Också enligt 7 kap. 1 § 2 mom. i kyrkoordningen är det kyrkoherden som föredrar ärenden. Denna har en allmän föredragningskyldighet också när det gäller sådana förekommande ärenden om vilkas föredragning det inte bestäms något på annat håll. Kyrkoherden kan ålägga en annan tjänsteinnehavare att sköta föredragningsuppgiften, t.ex. en kaplan. Om detta kan man om man så önskar också införa en noggrannare bestämmelse i momentet, i det fall att man vill ge kaplanen en självständig föredragningsrätt med de särskilda rättigheter och det ansvar som hör till en föredragande. Beträffande de tjänstinnehavare som lyder under tjänstestadgan är det mer praktiskt att besluta om föredragning i tjänsteinnehavarens instruktion. Denna underställs inte och är sålunda lättare och mer flexibel att revidera.

Huvudregeln är att föredragningen är skriftlig. Ur föredragningspromemorian skall framgå den motivering som beslutsförslaget stöder sig på. Förvaltningslagen förutsätter motiverade beslut. Föredragningspromemorian skall distribueras till medlemmarna i tid. Rådet ger sina egna mer detaljerade föreskrifter om detta. En föredragningspromemoria om ett brådskande ärende kan delas ut på mötet. Mindre viktiga ärenden behöver inte beredas skriftligt.

6 §. I paragrafen föreskrivs om sekreterare, protokollföring och protokolljustering. Den som för protokoll bör vara ojävig på samma sätt som de medlemmar som deltar i behandlingen av ärendena. Om ordföranden och sekreteraren är oense om ordalydelsen i protokollet, avgör ordförandens uppfattning. Sekreteraren kan då meddela sin avvikande mening för protokolljusterarnas kännedom. Om det mellan ordföranden och protokolljusterarna råder oenighet om protokollets riktighet, justeras protokollet vid nästa möte. I behandlingen av justeringen deltar då även de medlemmar som inte har deltagit i det tidigare omtvistade sammanträdet.

7 §. Man försöker inte längre räkna upp församlingsrådets uppgifter i reglementet med stöd av en allmän motivering. Rådets uppgifter framgår av kyrkolagen, kyrkoordningen och valordningen för kyrkan samt eventuellt av grundstadgan och övriga beslut om att överföra beslutanderätt fattade av gemensamma kyrkofullmäktige. Alla uppgifter skall skötas oberoende av om de omnämns i reglementet eller inte.

[8 §. Med denna paragraf visas att rådet kan ha en sektion. Vid kyrkostyrelsen har man inte så exakt kunnat uppskatta behovet av sektioner att det hade varit möjligt att formulera något mer specifikt än en ramparagraf.]

9 §. I paragraferna 9–10 presenteras den beslutanderätt som hör till tjänsteinnehavare och rådets vice ordförande (förtroendevald). Om beslutanderätten inte med ett särskilt beslut har överförs på dem hör ärendet till rådet självt. För att behandlingen av ärenden skall löpa på ett smidigt och ändamålsenligt sätt skall man fästa speciell uppmärksamhet vid dessa paragrafer.

I paragrafen presenteras kyrkoherdens beslutanderätt. Huvuddelen av ärendena gäller personaladministration. Församlingarna måste var och en för sig avväga om kyrkoherden avgör alla dessa ärenden eller en del av dem. I paragrafens 1 moment presenteras bägge alternativen inom hakparenteser. Paragrafens närmare innehåll är beroende av församlingens prövning, men i modellen har de vanligaste ärendena presenterats. Hänvisningarna till församlingens eller den kyrkliga samfällighetens gällande tjänstestadga måste justeras så att de stämmer. Anskaffningarna har lyfts fram som en egen grupp av ärenden. Med hjälp av reglementet och övriga regler måste man skapa täckande bestämmelser om församlingens anskaffningsbefogenheter.

10 §. I paragrafen konstateras för klarhetens skull att för en tjänsteinnehavare som lyder under tjänstestadgan fastställs dennas beslutanderätt i en av rådet godkänd instruktion för tjänsteinnehavaren, som inte skall underställas. Med hjälp av en instruktion kan man sålunda ge beslutanderätt till ledande tjänsteinnehavare som ansvarar för olika verksamhetsområden, t.ex. den som ansvarar för diakoniarbetet eller ungdomsarbetet, om dessa lyder under rådet, d.v.s. om deras rättsliga ställning regleras i tjänstestadgan och deras uppgifter i en instruktion.

Då församlingens präster inte anses lyda under rådet och tjänstestadgan inte gäller dem kan rådets beslutanderätt inte överhuvudtaget överföras på dem eftersom en bestämmelse om detta saknas. Sålunda är det t.ex. inte heller möjligt att i stora församlingar genom reglementet till distriktskaplaner överföra en sådan beslutanderätt som hör till rådet. Denna kan endast överföras till kyrkoherden, om vars beslutanderätt föregående paragraf innehåller en bestämmelse.

[11 §. Denna paragraf anger att också rådets vice ordförande kan ges beslutanderätt.]

12 §. Över beslut fattade av en tjänsteinnehavare eller en förtroendevald skall föras en beslutsförteckning.

13 §. I paragrafen finns bestämmelser om proceduren vid överföring av ett ärende till rådet för avgörande.

I paragrafens 2 moment anges den tid inom vilken ett beslut fattat av ett organ som lyder under församlingrådet, en förtroendevald och en tjänsteinnehavare skall delges rådets ordförande och vice ordförande. Tidsfristen har lämnats öppen. Den borde vara tillräckligt kort för att verkställandet av beslutet skall kunna ske så snabbt som möjligt, i synnerhet då brådskande ärenden oftast förutsätter ett snabbt förfarande, men den borde också göra det möjligt för rådet att vid behov ingripa i ärendet. Den rekommendation om att ärendena skall meddelas rådet vid dess nästa möte som fanns i det tidigare modellreglementet garanterade nog till fullo att det senare behovet uppfylldes, men tillgodosåg inte alls det först nämnda. I detta modellreglemente har man stannat för en liknande strukturell lösning som sedan gammalt har gällt för kyrkorådet. Nyckelfrågan är att i församlingen finna ett lämpligt sätt att meddela besluten till rådets medlemmar. Det går inte att i modellreglementet ge detaljerade rekommendationer om detta. Då man informerar och håller rådets medlemmar à jour med vad som beslutats torde man kunna använda t.ex. e-post och fax, men ett annat tänkbart sätt är att hålla besluten till påseende på

församlingens kansli. Till personalärenden kan också hänföra sig uppgifter av konfidentiell karaktär, vilket måste beaktas. Faktorer som kan inverka på vilken lösning en församling väljer är bl.a. hur stort område församlingen omfattar, antalet medlemmar, hur långt beslutandemakten har delegerats och, beroende på dessa faktorer, hur stor mängd ärenden som i praktiken förekommer.

Också den tidsfrist inom vilken ett yrkande på överföring skall framföras är något som församlingen måste överväga utifrån ovan nämnda principer. Om ett yrkande på överföring görs torde det i många fall innebära att ett extra församlingsrådsmöte måste hållas.

Församlingsrådet kan på förhand meddela en direktion och tjänsteinnehavarna att det inte kommer att utnyttja sin överföringsrätt. Man kan också begränsa ett sådant meddelande att gälla sådana ärenden som separat definierats, såsom vissa personalärenden, gränser för anskaffningar eller övriga motsvarande begränsningar. En dylik begränsning är ofta i praktiken ändamålsenlig för att verkställa brådskande ärenden och för att sköta ärenden snabbt och ändamålsenligt.

Ikraftträdelse. Det nya reglementet träder i kraft från början av den månad som följer på domkapitlets beslut om fastställelse. Det gamla reglementet upphävs från samma tidpunkt.